

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Факультет економіки та управління

Затверджую

Декан факультету економіки та управління
Андрій КОЦУР

"24" 09 2025 р.

Затверджую

Проректор з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

"24" 09 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій
Святослав. ПИТЕЛЬ

"24" 09. 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Управління соціальним розвитком»

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань D – «Бізнес, адміністрування та право»

спеціальність D3 – «Менеджмент»

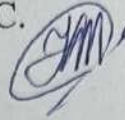
Освітньо-професійна програма – «Управління персоналом»

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПЕРСОНАЛУ

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	IPC	CPC	Тренінг	Всього	Екзамен
Денна	1	2	32	14	5	93	6	150	2
Заочна	1	2	8	4	–	138	–	150	2

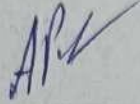
16.09.2025.

Робоча програма розроблена доцентами кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Коцуром А. С.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного
управління та персоналу, протокол № 4 від 23.09.2025 р.

В. о. завідувач кафедри
д-р. екон. наук, професор

Руслан АВГУСТИН

Гарант ОПП
канд. екон. наук, доцент

Світлана ПРОХОРОВСЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ»

1. Опис дисципліни «УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ»

Дисципліна - Управління соціальним розвитком	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань - D Бізнес, адміністрування та право	Статус дисципліни - вибіркова Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність - D 3 Менеджмент	Рік підготовки: Денна – 1 Семестр: Денна – 2
Кількість змістових модулів - 2	ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: Денна – 32 год. Заочна - 8 год Практичні заняття: Денна – 14 год. Заочна - 4 год.
Загальна кількість годин – 150 год.		Самостійна робота: денна – 93 год заочна – 138 год. Індивідуальна робота – 5 год. Тренінг 6 год
Тижневих годин: II семестр - 10 год; з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Управління соціальним розвитком»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Мета дисципліни «Управління соціальним розвитком» полягає у формуванні у студентів теоретичних знань і практичних навичок щодо управління соціальними процесами в організаціях та суспільстві, вивченні принципів, методів та інструментів, які сприяють розвитку соціальної відповідальності, покращенню умов праці, підвищенню рівня соціального захисту, добробуту та задоволеності працівників.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни полягає в тому, щоб:

- ознайомити студентів із головними методологічними та методичними питаннями управління соціальним розвитком;
- виробити у студентів практичні навички зі формування соціальної політики;
- засвоїти теоретичні основи методології технологій розвитку соціальної політики на різних рівнях управління.

3. Програма дисципліни «Управління соціальним розвитком»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологічні основи здійснення управління соціальним розвитком

Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціального розвитку

Теорії та напрями соціального розвитку. Прогресивний соціальний розвиток. Показники аналізу, оцінки соціальних процесів та їх цілеспрямованості. Соціальний розвиток як зміни в суспільстві внаслідок соціальних процесів. Основні теорії та погляди щодо джерел, факторів і критеріїв оцінки суспільного розвитку. Соціальний розвиток особистості як віддзеркалення соціального розвитку суспільства. Громадянське суспільство як основа цивілізаційного соціального розвитку. Проблеми і здобутки України в аспекті соціального розвитку.

Тема 2. Соціальна політика як основа забезпечення соціального розвитку суспільства

Соціальна політика як політика держави, спрямована на соціальний розвиток та забезпечення соціальної справедливості. Підходи до розуміння соціальної політики. Соціальна політика як один з видів політики взагалі та її властивості. Ознаки соціальної політики.

Суб'єкти, об'єкти та механізми реалізації соціальної політики. Основні принципи реалізації соціальної політики. Основні функції сучасної соціальної політики.

Характеристика моделей соціальної політики в державах з ринковою економікою. Особливості соціальної політики в розвинутих країнах. Соціальна політика сучасної держави. Соціальна політика держави і соціальна справедливість. Криза соціальної держави й основні шляхи її подолання.

Соціальні стратегії економічних реформ в Україні. Соціальні наслідки та причини загострення соціальних проблем в Україні. Стратегії, цілі і пріоритети в соціальній політиці. Проблема вибору моделі соціальної політики в Україні.

Тема 3. Планування та управління розвитком соціальної сфери

Соціальна сфера та її роль у вирішенні соціальних проблем. Структура соціальної сфери. Сутність державного планування розвитку соціальної сфери.

Соціальні нормативи і соціальне планування. Види соціальних планів і програм.

Суб'єкти фінансового забезпечення розвитку соціальної сфери. Зміни в структурі джерел фінансування при переході до ринку. Сучасні механізми фінансування галузей соціальної сфери.

Бюджетне і позабюджетне фінансування розвитку соціальної сфери. Нова роль і функції державного і місцевих бюджетів у вирішенні соціальних проблем. Участь підприємців і громадян у фінансуванні розвитку.

Тема 4. Соціальний захист як система та інститут забезпечення соціальної безпеки в суспільстві

Сутність категорій «соціальний захист», «соціальне забезпечення», «соціальна допомога», «соціальна підтримка». Необхідність соціального захисту в умовах ринкової економіки. Соціальний захист як важлива складова соціальної політики. Соціальний захист, і соціальна безпека в суспільстві.

Об'єкти і суб'єкти соціального захисту та активна і пасивна спрямованість його заходів. Принципи на яких будується система соціального захисту населення в соціально-орієнтованій ринковій економіці. Характеристика основних складових соціального захисту. Класифікація основних моделей соціального захисту. Ліберальна та соціально-демократичні моделі соціального захисту.

Пріоритетні напрями соціального захисту в Україні. Розвиток соціального захисту в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду.

Тема 5. Управління соціальним захистом економічно активного населення

Характеристика категорії «економічно-активне населення». Об'єктивна необхідність соціального захисту цієї категорії населення. Надання економічної свободи громадянам, створення умов для продуктивної праці, для прояву ініціативи, самостійності підприємництва як центральних ланок соціального захисту працюючих.

Мінімальні гарантії в оплаті праці як елементи соціального захисту найманих працівників. Мінімальна заробітна плата, і її місце в системі соціального захисту.

Індексація заробітної плати працюючих, як елемент захисту в умовах інфляції. Компенсація втрати частки заробітної плати в зв'язку з затримкою її виплати. Державні гарантії щодо зайнятості, підготовки та перепідготовки кадрів.

Характеристика інших складових соціального захисту економічно-активного населення (індексація трудових заощаджень, захист інтересів споживачів тощо).

Оцінка сучасного стану соціального захисту економічно-активного населення та нагальні проблеми, що потребують вирішення.

Тема 6. Організація захисту соціально вразливих категорій населення

Захист соціально вразливих категорій населення як пріоритетний напрямок соціальної політики, соціального розвитку і соціального захисту. Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення.

Державна політика у справах ветеранів війни.

Державна допомога сім'ям з дітьми та її види. Форми соціального захисту багатодітних матерів та неповних сімей. Специфічні правові гарантії соціального захисту окремих соціально вразливих верств населення.

Оцінка сучасного стану та пріоритетні напрямки вдосконалення форм захисту соціально вразливих верств населення.

Тема 7 Захист і трудова реабілітація осіб з особливими потребами

Поняття інвалідності та її види. Правові засади і основні складові соціального захисту осіб з особливими потребами.

Пенсійне забезпечення інвалідів. Гарантії працевлаштування інвалідів. Діюча система квотування робочих місць. Розвиток нетрадиційних, гнучких форм зайнятості осіб з особливими потребами.

Соціально-побутові заходи та медико-соціальні аспекти захисту осіб з особливими потребами.

Реабілітаційні програми і заходи щодо активізації життєдіяльності осіб з особливими потребами.

Актуальні проблеми посилення захисту і соціально-трудової реабілітації осіб з особливими потребами та шляхи їх вирішення.

Тема 8. Соціальна нерівність та бідність, шляхи їх подолання в Україні

Соціальна нерівність як результат неякісного управління соціально-економічними перетвореннями та соціальними процесами в Україні. Моделі соціальної диференціації. Соціальна стратифікація українського суспільства Роль середнього класу в соціально-політичному розвитку Соціальна рівновага та її критерії в суспільстві.

Бідність як об'єкт соціальної політики. Поняття і критерії малозабезпеченості, бідності, злиденності. Концепції відносної і абсолютної бідності. Види бідності. Методологічні підходи до оцінки бідності. Система показників бідності. Причини бідності, склад бідного населення в Україні і в світі. Сучасні тенденції, зміни пропорції бідного населення відносно інших суспільних прошарків. Показники Джинні та децильності як індикатори соціальної злагоди чи соціального невдоволення, соціальної вибухонебезпечності. Стратегічні напрями запобігання виникненню бідності.

Соціальні служби та їх роль у вирішенні проблем бідності. Оцінка ефективності діючої системи соціальної підтримки сімей з низькими доходами і шляхи її удосконалення. Напрямки боротьби з бідністю: вітчизняний та світовий досвід.

Тема 9. Державне пенсійне страхування і недержавне пенсійне забезпечення

Пенсія як соціально - політична категорія. Сучасний стан та проблеми реформування пенсійної системи України.

Етапи впровадження пенсійної реформи. Створення трирівневої пенсійної системи - об'єктивна необхідність і стратегічне завдання пенсійного реформування. Основні принципи та етапи проведення пенсійної реформи. Структура майбутньої пенсійної системи. Законодавча база пенсійного забезпечення в Україні.

Державне пенсійне страхування його суть і необхідність впровадження в Україні. Інституційні засади загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Джерела формування та управління функціонуванням державних пенсійних фондів.

Види пенсій та критерії їх призначення згідно Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

Недержавне пенсійне забезпечення та проблеми його запровадження в Україні. Види пенсій в недержавному пенсійному забезпеченні. Вдосконалення механізмів функціонування пенсійної системи на засадах страхування. Можливості використання зарубіжного досвіду в процесі розвитку

системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Зарубіжний досвід реформування пенсійної системи. Базові, страхові і додаткові пенсії.

Державні та недержавні страхові пенсійні фонди за рубежом: види, значення, роль.

Тема 10. Поняття і правові основи соціального розвитку підприємства.

Сутність соціального розвитку і соціальної політики підприємства.

Принципи політики соціального розвитку.

Напрямки соціальної політики підприємства та їх характеристика.

Соціальний пакет і його роль в політиці соціального розвитку підприємства

Роль профспілок в соціальній політиці підприємства: розробка і підписання угод; вплив на формування стратегії розвитку фірми; участь в соціальному плануванні; захист інтересів працюючих тощо.

**4. Структура залікового кредиту дисципліни «Управління соціальним розвитком»
денна форма навчання**

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Тренінг	Самостійна робота	Контрольні заходи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологічні основи здійснення управління соціальним розвитком.						
Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціального розвитку	2	2	2	2	8	Поточне опитування, тести, питання, реферати, завдання
Тема 2. Соціальна політика як основа забезпечення соціального розвитку суспільства.	4				8	
Тема 3. Планування та управління розвитком соціальної сфери.	4	2			8	
Тема 4. Соціальний захист як система та інститут забезпечення соціальної безпеки в суспільстві.	4	2			10	
Тема 5. Управління соціальним захистом економічно активного населення	4	2	3	4	10	Поточне опитування, тести, питання, реферати, завдання
Тема 6. Організація захисту соціально вразливих категорій населення.	4	2			10	
Тема 7 Захист і трудова реабілітація осіб з особливими потребами	2				10	
Тема 8. Соціальна нерівність та бідність, шляхи їх подолання в Україні.	2	2			10	
Тема 9. Державне пенсійне страхування і недержавне пенсійне забезпечення	4				10	
Тема 10. Поняття і правові основи соціального розвитку підприємства.	2	2			8	
Разом	32	14	5	6	93	

5. Тематика практичних занять (денна форма)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологічні основи здійснення управління соціальним розвитком

Практичне заняття 1.

Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціального розвитку

Мета: систематизувати та поглибити знання сутності управління соціальним розвитком.

Питання для обговорення

- ✓ Теорії та напрями соціального розвитку.
- ✓ Соціальний розвиток як зміни в суспільстві внаслідок соціальних процесів.
- ✓ Громадянське суспільство як основа цивілізаційного соціального розвитку.
- ✓ Проблеми і здобутки України в аспекті соціального розвитку.

Тема 2. Соціальна політика як основа забезпечення соціального розвитку суспільства

Мета: з'ясувати сутність, складові та основні моделі соціальної політики.

Питання для обговорення

- ✓ Соціальна політика як політика держави, спрямована на соціальний розвиток та забезпечення соціальної справедливості.
- ✓ Суб'єкти, об'єкти та механізми реалізації соціальної політики. Основні принципи реалізації соціальної політики. Основні функції сучасної соціальної політики.
- ✓ Характеристика моделей соціальної політики в державах з ринковою економікою.
- ✓ Проблема вибору моделі соціальної політики в Україні.

Практичне заняття 2.

Тема 3. Планування та управління розвитком соціальної сфери

Мета: з'ясувати сутність процесу планування та управління у соціальній сфері

Питання для обговорення

- ✓ Соціальна сфера та її роль у вирішенні соціальних проблем. Структура соціальної сфери. Сутність державного планування розвитку соціальної сфери.
- ✓ Соціальні нормативи і соціальне планування. Види соціальних планів і програм. Суб'єкти фінансового забезпечення розвитку соціальної сфери.
- ✓ Бюджетне і позабюджетне фінансування розвитку соціальної сфери. Нова роль і функції державного і місцевих бюджетів у вирішенні соціальних.

Практичне заняття 3.

Тема 4. Соціальний захист як система та інститут забезпечення соціальної безпеки в суспільстві

Мета: з'ясувати сутність соціального захисту як важливої складової управління соціальним розвитком

Питання для обговорення

- ✓ Необхідність соціального захисту в умовах ринкової економіки.
- ✓ Об'єкти і суб'єкти соціального захисту та активна і пасивна спрямованість його заходів.
- ✓ Принципи на яких будується система соціального захисту населення в соціально-орієнтованій ринковій економіці.

- ✓ Характеристика основних складових соціального захисту.
- ✓ Пріоритетні напрями соціального захисту в Україні. Розвиток соціального захисту в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду.

Практичне заняття 4.

Тема 5. Управління соціальним захистом економічно активного населення

Мета: засвоїти основні напрями управління соціальним розвитком економічно активного населення.

Питання для обговорення

- ✓ Об'єктивна необхідність соціального захисту економічно активного населення.
- ✓ Мінімальні гарантії в оплаті праці як елементи соціального захисту найманих працівників. Мінімальна заробітна плата, і її місце в системі соціального захисту.
- ✓ Індексація заробітної плати працюючих, як елемент захисту в умовах інфляції.
- ✓ Державні гарантії щодо зайнятості, підготовки та перепідготовки кадрів.
- ✓ Оцінка сучасного стану соціального захисту економічно-активного населення та нагальні проблеми, що потребують вирішення.

Практичне заняття 5.

Тема 6. Організація захисту соціально вразливих категорій населення

Мета: засвоїти основні напрями організації управління соціальним розвитком соціально вразливих верств населення

Питання для обговорення

- ✓ Захист соціально вразливих категорій населення як пріоритетний напрямок соціальної політики, соціального розвитку і соціального захисту.
- ✓ Диференційований підхід щодо вибору форм і заходів підтримки і захисту соціально вразливих категорій населення.
- ✓ Державна політика у справах ветеранів війни.
- ✓ Державна допомога сім'ям з дітьми та її види.
- ✓ Форми соціального захисту багатодітних матерів та неповних сімей.
- ✓ Специфічні правові гарантії соціального захисту окремих соціально вразливих верств населення.
- ✓ Оцінка сучасного стану та пріоритетні напрямки вдосконалення форм захисту соціально вразливих верств населення.

Тема 7. Захист і трудова реабілітація осіб з особливими потребами

Мета: засвоїти особливості соціального розвитку осіб з особливими потребами

- ✓ Поняття інвалідності та її види.
- ✓ Пенсійне забезпечення інвалідів.
- ✓ Гарантії працевлаштування інвалідів. Діюча система квотування робочих місць. Розвиток нетрадиційних, гнучких форм зайнятості осіб з особливими потребами.
- ✓ Соціально-побутові заходи та медико-соціальні аспекти захисту осіб з особливими потребами.
- ✓ Реабілітаційні програми і заходи щодо активізації життєдіяльності осіб з особливими потребами.
- ✓ Актуальні проблеми посилення захисту і соціально-трудової реабілітації осіб з особливими потребами та шляхи їх вирішення.

Практичне заняття 6.

Тема 8. Соціальна нерівність та бідність, шляхи їх подолання в Україні

Мета: засвоїти суть, причини соціальної нерівності та основні напрями її подолання.

Питання для обговорення

- ✓ Соціальна нерівність як результат неякісного управління соціально-економічними перетвореннями та соціальними процесами в Україні.

- ✓ Бідність як об'єкт соціальної політики. Поняття і критерії малозабезпеченості, бідності, злиденності.
- ✓ Методологічні підходи до оцінки бідності. Система показників бідності. Причини бідності, склад бідного населення в Україні і в світі.
- ✓ Соціальні служби та їх роль у вирішенні проблем бідності.
- ✓ Напрямки боротьби з бідністю: вітчизняний та світовий досвід.

Тема 9. Державне пенсійне страхування і недержавне пенсійне забезпечення

Мета: дослідити сучасний стан функціонування державного і недержавного пенсійного страхування.

- ✓ Пенсія як соціально - політична категорія.
- ✓ Сучасний стан та проблеми реформування пенсійної системи України.
- ✓ Етапи впровадження пенсійної реформи.
- ✓ Державне пенсійне страхування його суть і необхідність впровадження в Україні.
- ✓ Види пенсій та критерії їх призначення згідно Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".
- ✓ Недержавне пенсійне забезпечення та проблеми його запровадження в Україні
- ✓ Зарубіжний досвід реформування пенсійної системи.

Практичне заняття 7.

Тема 10. Поняття і правові основи соціального розвитку підприємства

Мета: вивчити принципи і напрямки політики соціального розвитку організацій

Питання для обговорення

- ✓ Принципи політики соціального розвитку.
- ✓ Напрямки соціальної політики підприємства та їх характеристика.
- ✓ Соціальний пакет і його роль в політиці соціального розвитку підприємства
- ✓ Роль профспілок в соціальній політиці підприємства: розробка і підписання угод; вплив на формування стратегії розвитку фірми; участь в соціальному плануванні; захист інтересів працюючих тощо.

6. Тренінг з дисципліни

Тематика: управління соціальним розвитком населення та персоналу організації

Порядок проведення тренінгу:

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття та розподіл студентів на підгрупи.
2. Організаційна частина: одержання студентами завдань, визначенні правил проведення тренінгу, створення робочого настрою у колективі. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді бланків документів, таблиць.
3. Практична частина здійснюється шляхом виконання завдань у підгрупах з тематики питань теми тренінгу, виявлення проблемних питань.
4. Підведення підсумків. Обговорення результатів виконаних завдань, виступи студентів по кожній з підгруп, обмін думками з питань, які виносились на тренінг.

№	Тема	Мета тренінгу
1.	Планування та управління розвитком соціальної сфери.	Проводити розрахунок мінімального споживчого бюджету особи працездатного віку
2.	Управління соціальним захистом економічно активного населення	Проводити розрахунок страхових платежів та страхового відшкодування за різними видами обов'язкового державного страхування та розрахунок відпускних
3.	Соціальна нерівність та бідність, шляхи їх подолання в Україні.	Проводити розрахунки показників бідності за різною методологією
4.	Державне пенсійне страхування і недержавне пенсійне забезпечення	Розрахунок розміру пенсії за віком

7. Самостійна робота студентів

№ з/п	Тематика	К-сть год.
1.	Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціального розвитку	8
2.	Тема 2. Соціальна політика як основа забезпечення соціального розвитку суспільства.	8
3.	Тема 3. Планування та управління розвитком соціальної сфери.	9
4.	Тема 4. Соціальний захист як система та інститут забезпечення соціальної безпеки в суспільстві.	10
5.	Тема 5. Управління соціальним захистом економічно активного населення	10
6.	Тема 6. Організація захисту соціально вразливих категорій населення.	10
7.	Тема 7 Захист і трудова реабілітація осіб з особливими потребами	10
8.	Тема 8. Соціальна нерівність та бідність, шляхи їх подолання в Україні.	10
9.	Тема 9. Державне пенсійне страхування і недержавне пенсійне забезпечення	10
10.	Тема 10. Поняття і правові основи соціального розвитку підприємства.	8
	Разом	93

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Управління соціальним розвитком» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- екзамен.

9. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та дозволу дирекції факультету.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) навчальної дисципліни «Управління соціальним розвитком» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%		20%		5%	15%
Поточне оцінювання		Модульний контроль		Тренінги	Самостійна робота
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих протягом занять. Оцінювання за 100-бальною шкалою		Модульний контроль включає 1 теоретичне питання (20 балів) 20 тестів по 2 бали = 40 балів; 1 практичне завдання 40 балів		Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання 2 завдань. Оцінювання за 100-бальною шкалою	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання 2 завдань. Оцінювання за 100-бальною шкалою
					Тестові завдання (5 тестів по 5 балів за тест) – макс. 25 балів. Три теоретичні питання по 25 балів – макс. 75 балів.

Поточне опитування:

90–100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно й аргументовано викладає його, демонструє глибоке розуміння та здатність застосувати знання;

75–89 балів – матеріал засвоєно достатньо повно, але аргументація недостатньо глибока; допускаються несуттєві неточності;

65–74 бали – відповіді відтворюють лише основний зміст теми без глибокого аналізу; є суттєві помилки або слабка аргументація;

60–64 бали – знання фрагментарні, відповіді поверхневі, з численними неточностями, бракує обґрунтування;

1–59 балів – матеріал не засвоєно; відповіді не розкривають суті теоретичних питань.

Тренінг:

90–100 балів – здобувач активно бере участь, повністю виконує завдання, демонструє креативність, обґрунтовує рішення;

75–89 балів – завдання виконані правильно, але бракує глибини в аргументації чи системності; можливі окремі неточності;

65–74 бали – завдання виконано частково, результати поверхневі, спостерігаються помилки;

60–64 бали – завдання виконані фрагментарно, бракує логіки, обґрунтування та активності;

1–59 балів – завдання не виконані або виконані формально, участь у тренінгу мінімальна.

Самостійна робота:

90–100 балів – усі завдання виконані, є елементи власного дослідження, робота містить аргументовані висновки, творчий підхід;

75–89 балів – завдання виконані, але є окремі недоліки; аргументація в цілому достатня;

60–74 бали – завдання виконані частково, аргументація поверхнева, помітні суттєві прогалини;

1–59 балів – завдання не виконані або мають грубі помилки; відсутній творчий підхід.

Модульна контрольна робота складається з тестів, теоретичних питань і задач.

- тестові завдання (20 тестів по 2 бали) 2 бали – правильна відповідь;

0 балів – неправильна відповідь.

- теоретичні питання (1 питання 20 балів)

- 20 балів – повне, логічне, аргументоване розкриття теми, чітка структура відповіді;

16-19 бали – у цілому правильна відповідь, але є незначні неточності або недостатня глибина;

10–15 балів – відповідь часткова, фрагментарна, поверхнева, містить суттєві недоліки;

1–9 балів – мінімальне володіння матеріалом, нечіткість і грубі помилки.

- практичне завдання (40 балів)

35–40 балів – задача виконана правильно, результати інтерпретовано, обґрунтовано методику розв’язання;

25–34 бали – загалом правильне розв’язання, але аргументація слабка, є несуттєві неточності;

11–24 балів – часткове розв’язання, відсутня повна аргументація, є суттєві помилки;

1–10 бали – поверхнєве, з грубими помилками, без обґрунтування.

Екзамен складається з тестів, теоретичних питань

- тести (10 завдань по 2 бали, макс. 20 балів) 2 бали – правильна відповідь;

0 балів – неправильна відповідь.

- теоретичні питання (3 питання по 25 балів, макс. 75 балів)

25– балів – повна, аргументована відповідь, з прикладами та висновками;

15–24 бали – в основному правильна відповідь, але недостатньо глибини аргументів.

5–14 балів – часткове розв’язання, відсутня повна аргументація, є суттєві помилки;

1–4 бали – поверхнєве, з грубими помилками, без обґрунтування.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-39	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Технічне забезпечення: мультимедійний проєктор, ноутбук, проєкційний екран.	1-10
2.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows. Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Microsoft Visio). Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Viber тощо).	1-10
3.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1-10
4.	Комунікаційне програмне забезпечення Zoom для проведення занять в режимі on-line (за необхідності).	1-9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Вербицька А. В. Соціальна відповідальність бізнесу як детермінанта сталого розвитку: державно-управлінський аспект. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2023. Вип. 1. С. 19-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/cxeebu_2023_1_5
2. Вівсяник О. М. Охорона здоров'я в загальній соціально-економічній політиці держави та її соціальні цінності. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 5. С. 161-169.
3. Дубич К. Актуальні проблеми сім'ї як об'єкта соціальної політики та соціальної роботи. Ввічливості. 2021. Вип. 6. С. 3-9. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/humit_2021_6_3
4. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>
5. Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2811-12>
6. Закон України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>
7. Закон України «Про прожитковий мінімум» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>
8. Закон України «Про соціальні послуги» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/966-15>
9. Карпа М. Особливості реформування медико-соціального забезпечення ветеранів війни в контексті вдосконалення державної ветеранської політики України. Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. 2024. Вип. 7. С. 74-82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pubad_2024_7_10
10. Конституція України URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
11. Коцур, А. Основні аспекти регіональних програм збереження та розвитку трудового потенціалу. Актуальні проблеми економіки, підприємництва та управління на сучасному етапі: матеріали доп. VI наук.-практ. конф. студ. та молод. вчених з міжнар. участю [Тернопіль, 28 жовт. 2021 р.] Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 112-114.
12. Коцур, А. Соціальні чинники збереження та розвитку трудового потенціалу. Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки. С. 98–102.
13. Коцур, А., Островерхов, В. Особливості розвитку державного пенсійного страхування. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України, (23), 2019. С. 126-132.
14. Коцюрубенко Г. М. Соціальна функція держави як ключовий напрям реалізації фінансової політики щодо скорочення соціальної нерівності. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 2. С. 142-147.

15. Кривша О. В. Реформування структури державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 11. С. 254-262.
16. Найда І. В. Соціальний розвиток в Україні: управлінський та правовий аспекти. Право та державне управління. 2017. № 4(2). С. 174-178. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ptdu_2017_4\(2\)_30](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ptdu_2017_4(2)_30)
17. Николаєва В. І. Деінституціалізація закладів соціального обслуговування людей похилого віку: польський досвід. Соціальна педагогіка: теорія та практика. 2024. № 1. С. 42-50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spttp_2024_1_8
18. Нікогосян О. Соціально-економічна політика України: проблеми та їх вирішення. Міжнародні та політичні дослідження. 2021. Вип. 34. С. 185-193. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_sip_2021_34_14
19. Пашкуда Т. В. Соціальна політика держави. Інфраструктура ринку. 2022. Вип. 69. С. 168-174. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifrctr_2022_69_32
20. Пліско Є. Ю. Державна політика щодо організації соціальної роботи з людьми, які страждають від наркотичної залежності. Духовність особистості: методологія, теорія і практика. 2024. Вип. 1. С. 132-140. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/domtp_2024_1_14
21. Плотка Л. В. Сутність та елементи державної соціальної політики держави. Держава та регіони. Серія : Державне управління. 2019. № 2. С. 117-122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drdu_2019_2_22
22. Полехіна В. Теоретико-методологічні засади фінансового забезпечення соціального захисту. Ввічливість. 2021. Вип. 6. С. 122-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/humit_2021_6_19
23. Поліщук І. Р. Об'єкти соціальної відповідальності в звіті про управління як основа відновлення та розвитку економіки у воєнний період. Ефективна економіка. 2024. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2024_5_94
24. Поліщук Н. Волонтерство як соціально-педагогічний феномен: термінологічний аналіз. Інноватика у вихованні. 2022. Вип. 15. С. 320-329. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inuv_2022_15_37
25. Сабій Ю. С. Державна молодіжна політика як структурний елемент соціальної безпеки. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 9. С. 184-188.
26. Сидорова Е. О. Адміністративно-правове забезпечення соціального захисту населення як напряму реалізації державної політики України в гуманітарній сфері. Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. Вип. 4. С. 139-144. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvppp_2022_4_25
27. Тимочко І. Державна політика у сфері соціально-психологічної адаптації учасників бойових дій в Україні. Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. 2024. Вип. 7. С. 125-132. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pubad_2024_7_15
28. Тітова Н. А. Проблеми сучасного управління розвитком України (політичний і соціально-економічний аспекти). Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. 2022. № 3. С. 98-103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2022_3_17
29. Фаріон-Мельник А. І. Особливості правового регулювання та удосконалення соціальної політики захисту малозабезпечених сімей в Україні. Актуальні проблеми правознавства. 2023. Вип. 2. С. 148-154. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprpr_2023_2_24
30. Фомічов К. С. Адміністративно-правовий аналіз суб'єктного складу формування державної політики у сфері соціальної захищеності осіб з інвалідністю. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2023. № 3. С. 185-190. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2023_3_33
31. Чорна Є. В. Державне управління соціальним розвитком та впровадження міжнародних соціальних стандартів. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 19. - С. 115-122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2021_19_21
32. Юрчик Г. М. Теоретико-методологічні аспекти виміру бідності населення як індикатора ефективності соціальної політики. Соціальна економіка. 2021. Вип. 62. С. 64-77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/se_2021_62_8
33. Ящук С. Соціальний розвиток та колективна соціальна робота у Франції: управлінський аспект. Імідж сучасного педагога. 2021. № 5. С. 51-54. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/isp_2021_5_11